

er duidelijker afspraken. Spel-derwijs leren blijft centraal staan, maar de realiteit toonde aan dat men ook moet kunnen keihard oefenen in plaats van spelen. Taal, grammatika, het moet ook aangeleerd worden, zonder daarom meteen in het klassiek onderwijs, in een 'afval-kompetitie' terecht te komen. De inspraak van de ouders vormt daar een belangrijk onderdeel in, maar het risico bestaat dat de ouders dan te veel stappen in de klas zetten. De ene wil zijn kinderen meer 'politiek', met veel milieubewustzijn, opvoeden, de ander opteert voor het cognitieve aspect, enzo-

circuit tussen het vrij en het officieel onderwijs, is pluralistisch, "en vooral geen Agalev-school", benadrukt De Clercq. "Demokratie staat voorop in onze doelstellingen. Het kind staat centraal, in ons onderwijs gaan we niet uit van fossiele structuren of leerplannen. Dat kan heel praktisch. Een voorbeeld: Toen die potvis in Oostduinkerke aanspoelde gingen we op zoek naar de oorzaken van dergelijke gebeurtenis. Dan komen we sowieso bij zeevervuiling en milieuproblematiek. Dat heeft niks te maken met een 'alternatieve' of een 'groene' school."

... en laatste ja- ren een ietwat andere weg inge- slager. Simon de Clercq: "Ouders die niet kunnen begrijpen dat spelen geen eerste doelstelling kan blij- ven, moeten afhaken. Freinet werkt vanuit een bepaalde tijde- lijke interessesfeer, zoals bij voorbeeld de kleuter die graag met autootjes speelt. Alleen mag men daar maar temporaair aan blijven hangen, te lang met de autootjes blijven spelen is ook niet goed, zowel op pedago- gisch, emotioneel als op sociaal vlak." Er is volgens De Clercq, zelf vroeger regent maar afgehaakt in het onderwijs wegens "te veel

houden." Een bijkomend probleem is het feit dat ons land nog niet zoveel ervaring met de Freinet-aanpak heeft, in tegenstelling tot Frank- rijk en Nederland waar het Frei- net-onderwijs al veel verder staat. "Daarom vraagt het zoveel idealisme van onze leerkrach- ten", beaamt De Clercq. "Het is voortdurend bijscholen, evalue- ren en bijschaven. Maar de re- sultaten tonen aan dat we zeker op de goede weg zijn." Inlichtingen over de Kortrijkse Freinetschool 't Speelhuis (kleu- ter- en lager onderwijs): tel. 056/41 97 73

HET Freinetonderwijs ka- dert in de vernieuwings- beweging in het onderwijs van het begin van deze eeuw en dankt zijn naam aan de Fran- se pedagoog Célestin Freinet (1896-1966). Waar de Steiner en Montessorischolen ont- sproten aan de universitaire wereld en daardoor voor som- migen enigszins elitair overko- men, ontwikkelde Freinet zijn theorieën vanuit zijn ervaringen in zijn dorpschooltje in de Zuidfranse Provence.

Liever dan uit schoolboeken wordt er in het Freinetonder- wijs geput uit de rijke er- varingswereld van de kinderen. Leerkrachten van de Appel- tuin over hun werkwijze: "De dag begint met een praatronde waarin de kinderen vertellen wat ze meegemaakt hebben. Eén van de kinderen zit de vergadering voor en samen wordt vastgelegd welke onder- werpen ander zullen onder- zocht worden in een zoge- naamd 'projectwerk'. In klei- ne groepen wordt dan onder- zocht hoe bv. een takelkraan werkt, hoe konijntjes leven of wat een raket is. Dokumenta- tie wordt van thuis meege- bracht, opgezocht in de nas- lagwerken op school of nog bijeengesprokkeld tijdens de vele uitstappen naar tentoon- stellingen, bibliotheek, boerderij of bouwwerf..."

Het resultaat van dat alles wordt gepresenteerd in een eindwerkje: een zelfgedrukt en geïllustreerd boekje, een zelf- opgezette tentoonstelling, met foto's of in een toneelstukje. Tussendoor zorgt de leer- kracht voor de nodige aan- dacht voor lezen, rekenen en schrijven, telkens toegepast op

het projectwerk. Samen leren werken met de drukpers, samen de school- krant opstellen en korrespon- deren met andere klasjes bui- ten de school bevorderen het samenhorigheidsgevoel en de samenwerking van de leerlin- gen. Door te werken met graadklassen - eerste en twee- de leerjaar samen, en zo ver- der - leren de jongsten bij van de iets ouderen die hen ook helpen. Hoewel men de indruk kan krijgen van het tegenover- gestelde verloopt het onder- wijs in de Freinetklassen be- hoorlijk geordend. De leer- kracht is altijd in de buurt om bij te sturen, mee te evalueren en om ruzies of onlerlinge conflicten te helpen uitpraten.

Op de vraag van ouders of op 12-jarige leeftijd de overgang naar de grote - traditionele - school niet te groot is, ant- woorden de leerkrachten dat dat maar weinig problemen schept, ook al omdat die over- gang vaak wordt voorbereid met de leerkrachten van de nieuwe school. Andere ouders maakten er zich zorgen over of de kinderen in dit systeem wel hoog genoeg leren mik- ken, over de verantwoordelijk- heid die de kinderschouderdjes al zo vroeg leren dragen, over wat met het zwarte schaap in de klas en het verlegen kind of hoe je een kind er toe kunt sti- muleren om blijvend muziek- onderwijs te volgen, ook al ontbreekt de zin daartoe wel eens. Allemaal problemen die best meevallen, aldus Joke Desmedt en Ronni Hermans van de Appeltuin, want de kinderen zijn tot veel meer in staat dan wij doorgaans den- ken.

Derde Freinetschool in Leuven

LEUVEN - Op 1 september opent in de Vital De Costerstraat 67 in Leuven een nieuwe Freinet-school zijn deuren. De school krijgt onderdak in het al jaren leegstaande rijkschoolgebouw en gaat van start met drie kleutergroepen en een eerste graad lager onderwijs. De Zevensprong wordt de derde Freinetschool in het Leuvense, na de Appeltuin en de Wip in Wezemaal.

HET gaat de Leuvense Frei- netscholen blijkbaar voor de wind. Nogal wat jonge ou- ders lopen warm voor het er- varingsgerichte alternatieve onder- wijs van de Freinetscholen. De Leuvense Appeltuinschool telt momenteel zo'n 190 leerlingen. Kinderen worden er tegenwoor- dig ingeschreven van bij hun ge- boorte, want de wachtlijst is lang. Daar komt nu beterschap in met de opening van de Zeven- sprong. Daar begint men met ongeveer 50 leerlingen. Om voor verdere subsidies in aan- merking te komen, moet men de volgende jaren 80, 110 en in het

vierde jaar tenslotte 140 leerlin- gen tellen.

Schoolgeld

Het inschrijvingsgeld bedraagt 1000 frank en verder wordt per leerling een maandelijks bijdra- ge van 250 frank gevraagd waarmee alle uitgaven (gezonde versnaperingen, uitstappen en bezoeken, werkmateriaal) wor- den bekostigd. Daarbovenop wordt een bijdrage gevraagd die berekend wordt volgens het in- komen van de ouders; beschei- den inkomens onder de 40.000 frank zijn hiervan vrijgesteld. Op een druk bijgewoonde info-

avond over de nieuwe school werd het onderwijssysteem van de pedagoog Freinet uit de do- ken gedaan. Het onderwijs ver- trekt van de ervaringswereld van het kind en probeert bij de leerlingen de elementen zelfbe- heer, expressie en kommunika- tie maximaal te ontwikkelen. De kennis wordt vergaard in groepsverband, maar ondertus- sen leert het kind toch zelfstan- dig werken, onder meer bij het opsnorren en verwerken van in- formatie en documentatie voor het projectwerk van zijn groep. Schoolboeken zijn in het Frei- netsysteem uit den boze, niette- ming houdt de leerkracht in de gaten of het officiële lessenplan wordt gevolgd. De kommunika- tie wordt bevorderd tijdens de praatrondes waar kinderen van kleinsaf aan 'vergadertechnie- ken' worden bijgebracht. Ieder kind krijgt zijn inbreng en leert verantwoordelijkheid dragen met kleine opdrachten als de

planten water geven, de doku- mentatie- of gereedschapshoek opruimen of met de dagelijkse gespreksleiding.

Ouders

Ook van de ouders wordt een vrij intense participatie ver- wacht. Poetsbeurten worden verdeeld, op sommige ouders wordt een beroep gedaan om voor te lezen of om over hun be- roepsbezigheden te komen ver- tellen en in allerlei werkgroepen wordt samen met de leerkrach- ten het beleid van de school uit- gestippeld. Diezelfde ouders zijn de laatste weken druk in de weer geweest om de vroegere klaslo- kalen van de rijkschool na vele jaren leegstand wat op te fleuren en in te richten. De Zeven- sprong neemt nu het gelijkvloers van het gebouw in gebruik, voor de andere lokalen worden huur- ders gezocht. Info: 016/47 25 27 en 016/25 74 32 na 20 uur